

Jaarverslag mei 2019-mei 2020 Banning Vereniging

Algemeen

De tweede helft van 2019 stond voornamelijk in het teken van het honderdjarig bestaan, met verschillende bijeenkomsten rondom het in november verschenen boek *Geloven in het ideaal* en een mooi leergang met als hoofdvraag *Vroeger was alles beter, toch?*. In februari 2020 werd vervolgens de tweede Banning Lezing uitgesproken door Marjan Minnesma en werd de Banning Prijs 2020 uitgereikt in een mooi gevulde Rode Hoed. Hierop werd, vanwege de uitbraak van het corona-virus, alles stilgelegd. Desondanks kunnen we terugzien op een mooi jaar, waarin bijeenkomsten veel aanwezig wisten aan te spreken, het ledental een voorzichtige groei liet zien en de vereniging vaker sparingpartner is voor partners in de sociaaldemocratische en wetenschappelijke wereld.

Bestuur

Het bestuur vergaderde 4 maal: vrijdag 20 september en vrijdag 29 november 2019 en 14 februari en 17 april 2020. De laatste vergadering was digitaal. Het bestuur bestond uit: Koen Holtzapffel (voorzitter), Amma Assante, Vecih Er, Mariska Heijs, Frits Hendriks, Annick Hutten (penningmeester), Chantal Robbe en Herman Noordegraaf. Maarten van den Bos was ambtelijk secretaris. Vanaf februari 2020 vergaderde Mirjam van Leussen (beoogd opvolger van Mariska Heijs als bestuurslid) alvast mee als gast ter kennismaking met het bestuur).

Leden, donateurs, abonnees

De contributie is 40 euro per jaar (jongeren, studenten en minima betalen 15 euro). Niet-leden kunnen zich voor 10 euro per jaar abonneren op Tijd&Taak. Het verzoek tot het betalen van de contributie plus eventuele aanmaningen gaat zo veel mogelijk via e-mail.

Het ledental van de Vereniging groeit licht. De vereniging heeft 182 leden. (Vorig jaar: 178) Daarnaast hebben 30 mensen een abonnement op Tijd en Taak. Dat kost 10 euro per jaar.

Sinds 2013 is het ook mogelijk donateur van de vereniging te worden. Het aantal donateurs wisselt jaarlijks. In het najaar van 2019 heeft een aantal donateurs het jubileumboek aangeschaft.

Momenteel ontvangen 680 belangstellenden de nieuwsbrief van de vereniging. De nieuwsbrief wordt maandelijks verzonden, met uitzondering van de maanden januari en augustus. 398 leden, donateurs, abonnees en relaties ontvangen twee maal per jaar Tijd&Taak.

In 2020 zal Tijd en Taak drie maal verschijnen in verband met de publicatie van een extra themanummer over klimaatpolitiek en duurzaamheid.

Steunstichting Banning Vereniging

De Steunstichting Banning Vereniging beheert als zelfstandige stichting het vermogen van de vereniging. De stichting steunt met het rendement op het vermogen de activiteiten van de Banning Vereniging. Het bestuur van de stichting bestaat uit Egbert de Vries (voorzitter), Jean Eigeman (secretaris), Maarten Pieters (penningmeester) en Jochen Geraedts (algemeen bestuurslid). De ambtelijk secretaris van de vereniging ondersteunt ook het bestuur van de Steunstichting, penningmeester Annick Hutten treedt op als vaste vertegenwoordiger van het verenigingsbestuur bij vergaderingen van de Steunstichting. Waar dat wenselijk geacht wordt, sluit ook de voorzitter van de vereniging bij vergaderingen van het stichtingsbestuur aan.

Samenwerking met de Vereniging Woodbrookers

De Banning Vereniging en de Vereniging Woodbrookers Barchem weten zich vanuit hun traditie verbonden en willen aan die verbondenheid ook graag verdere uitwerking geven. De Woodbrookers

zijn en blijven betrokken bij de Banningprijs, waarbij er traditioneel een lid van de Woodbrookers zitting neemt in de jury. Daarenboven zoeken de besturen van beide verenigingen naar mogelijkheden voor samenwerking. Een begin werd gemaakt bij de gezamenlijke bijeenkomst op 23 november 2019 ter gelegenheid van het jubileum van de Banning Vereniging te Barchem.

Banningprijs en Banninglezing

In februari 2020 werd de Banning Prijs 2020 uitgereikt aan Camille Creyghton. Zij ontving 1000 euro en haar essay werd direct gepubliceerd in het opvolgende nummer van Socialisme en Democratie. De overige genomineerden – Ruud van Dreunen, Peter Kerris en Koen van der Gaast – ontvingen elk 250 euro.

De jury van de Banning Prijs bestond dit jaar uit Diederik Samsom (voorzitter), Annemarieke Nierop (vice-voorzitter, namens de Wiardi Beckman Stichting // S&D), Mariska Heijs (Banning Vereniging), Matthijs Nijboer (Woodbrookers Barchem) en Twan van Lieshout (winnaar Banning Prijs 2018).

Op 21 februari gingen de genomineerden met elkaar in debat onder leiding van Mariska Heijs. Hierna ontving Camille uit handen van vice-voorzitter Annemarieke Nierop de Banning Prijs 2020. De Banning Lezing werd hierna uitgesproken door Marjan Minnesma, directeur van Stichting Urgenda.

De combinatie van prijsuitreiking en lezing bleek andermaal een gelukkige greep. Ook is het goed dat we beiden ook thematisch proberen te combineren. Een aandachtspunt is het aantal deelnemers aan de Banning Prijs. Dat lag deze editie opnieuw lager. Het bestuur heeft hier aandacht voor en zal in 2022 hiermee in zowel themakeuze, vorm als publiciteit rekening houden. De Banning Lezing wordt ook dat jaar opnieuw uitgesproken.

Banningleergang

De Banningleergang van het najaar 2019 werd georganiseerd rond de vraag *Vroeger was alles beter, toch?* en probeerde die vraag vanuit verschillende perspectieven te bekijken. Centrale thema was de rol van ideologische en levensbeschouwelijke tradities in de politiek van vandaag de dag. Het idee van een leergang rondom een centrale vraag werkte opnieuw goed. Er was veel belangstelling en een breed betrekkelijk jong deelnemersveld. Er waren 34 deelnemers.

De PvdA heeft de leergang erkend als onderdeel van haar scholingsprogramma. De leergang valt sinds de herziening van de verenigingsstructuur onder rechtstreekse verantwoordelijkheid van het bestuur. De eerste drie avonden werden dit jaar verzorgd door Herman Noordegraaf, Merijn Oudenampsen en Sarah de Lange. Maarten van den Bos trad op als gespreksleider. Op de vierde avond interviewde hij samen met de deelnemers Wouter Bos.

De leergang werd opnieuw gewaardeerd met een hoog cijfer, zowel voor het geheel als voor de afzonderlijke sprekers.

Netwerk PvdA en Levensovertuiging

Het Netwerk PvdA en Levensovertuiging fungeert als Netwerk binnen de Partij van de Arbeid en is als zodanig de opvolger van het Trefpunt PvdA en Levensovertuiging. Het bestuur van het netwerk wordt gevormd door Ode Wolters, Chantal Robbe en Vecih Er. Het bestuur wordt ondersteund door Maarten van den Bos, die uit hoofde van zijn functie vanuit de vereniging fungeert als secretaris/penningmeester van het Netwerk. Het netwerk heeft momenteel ongeveer 100 leden.

Naar aanleiding van het besluit van de Jaarvergadering 2019 zijn Chantal Robbe en Vecih Er lid geworden van het bestuur van de vereniging. Bijeenkomsten van netwerk en vereniging worden meer geïntegreerd georganiseerd. Het netwerk is vooral belangrijk als vaste verbinding naar en onderdeel van de PvdA. Via het netwerk zijn we makkelijker gesprekspartner voor bijvoorbeeld partijbestuur en

verschillende fracties. Afgelopen seizoen zijn er gesprekken geweest met bijvoorbeeld het partijbestuur (ter voorbereiding op de boekpresentatie), met de voorzitter van de EK-fractie, met TK-lid Kirsten van den Hul over de vrijheid van onderwijs (in de Tweede Kamer op 20 mei) en met de Wiardi Beckman Stichting. Een vervolggesprek met het partijbestuur was gepland, maar is in verband met de corona uitbraak even uitgesteld.

Ten behoeve van het project verantwoordelijkheid (zie hieronder) werd geïnvesteerd in de samenwerking met de WBS. Dit zal ook in 2020 een nader vervolg krijgen. Op 14 mei 2019 werd dit project voorgesteld aan de leden van de vereniging. Een afsluitende bijeenkomst is wat uitgesteld, zowel vanwege de corona-uitbraak alsmede omdat het bestuur besloten heeft thematiek en werkwijze van het project nog wat te continueren.

Een geplande bijeenkomst over de problematiek rondom het voltooid leven is uitgesteld vanwege de corona uitbraak en staat nu gepland voor dinsdag 9 juni.

Ten slotte ligt er vanuit het Netwerk het aanbod om in een afdeling een ‘Banning-avond’ te organiseren. Op die avond geeft Maarten van den Bos een inleiding over het ontstaan van de PvdA en het gedachtengoed van Banning en wordt vervolgens met de afdeling een gesprek gevoerd over de actualiteitswaarde hiervan. Verschillende afdelingen hebben van dit aanbod gebruik gemaakt, zeker na de corona crisis is er weer alle ruimte om de avonden opnieuw onder de aandacht te brengen.

Internationale Liga van Religieus Socialisten

Na het congres dat we in samenwerking met de ILRS organiseerden in 2018 is het rondom de ILRS wat stil. Vorig jaar heeft Jochen als bestuurslid nog deelgenomen aan een bijeenkomst in Madrid.

Werkgroep Banning Conferenties // Agendagroep

Met het besluit van de Jaarvergadering 2019 is de werkgroep opgehouden te bestaan. Ter inhoudelijke voorbereiding van het nieuwe jaar is in september 2019 de eerste agendagroep georganiseerd. Deze kwam met suggesties voor centrale vragen, thema's voor avonden, de leergang en nieuwe vormen van samenwerking. Deze worden door het bestuur verder uitgewerkt. Als jaarthema voor 2020 is gekozen voor duurzaamheid en klimaatpolitiek.

Bijeenkomsten worden nu meer onder directe verantwoordelijkheid van het bestuur georganiseerd. Afgelopen najaar stond de boekpresentatie op het programma. Bovendien was er een conferentie over de actualiteit van het religieus verleden in samenwerking met het Katholiek Documentatie Centrum Nijmegen, het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme en museum Catharijneconvent. Er wordt gesproken over een vervolg. Bovendien sprak Maarten van den Bos in juni 2019 op het congres van het tijdschrift *Trajecta* (een periodiek over religie en cultuur in de lage landen) over Banning. Een uitgewerkte versie van deze bijdrage verscheen in het najaar in het tijdschrift.

Publiciteit

Tijd&Taak verscheen in november 2019. In april 2020 verscheen een themanummer over klimaatpolitiek en duurzaamheid in verband met het jaarthema. In juni en november verschijnen de twee reguliere nummers. Sinds afgelopen najaar wordt het blad in zijn geheel digitaal gepubliceerd. Losse artikelen en bijdragen worden bovendien gebruikt in de nieuwsbrief en op de website. De redactie bestond uit Maarten van den Bos, Evelien Polter en Dirk Achterbergh. Begin 2020 is Joke van der Neut tot de redactie toegetreden.

Naast Tijd en Taak publiceerde Maarten van den Bos bovengenoemd artikel in *Trajecta*, was er aandacht voor boek en boekpresentatie in onder andere *Trouw* en *Volzin*. Ook verscheen van zijn hand in dat tijdschrift een artikel over de vrijheid van onderwijs en werkte hij een bijdrage op een

conferentie die in augustus 2019 gehouden werd aan de Universiteit Utrecht uit tot een artikel in *Socialisme en Democratie* over de derde weg. Een beschouwing over het boek *Leftism Reinvented* van de Amerikaanse sociologe Stephanie L. Mudge zal voorts verschijnen in een themanummer naar aanleiding van dit congres van het blad *Sociologie*.

Voor de aankondiging van activiteiten, het verspreiden van nieuws en artikelen en het entameren van discussie zijn er de nieuwsbrief, de website en sociale media.

Overige

In 2019 werd gewerkt aan het project verantwoordelijkheid ter gelegenheid van het honderdjarig bestaan. In dit project wordt in samenwerking met de Wiardi Beckman Stichting gezocht naar een nieuwe, sociaaldemocratische invulling van dit ook voor Banning cruciale begrip. Op de website De Bezieling vertelde Maarten van den Bos iets meer over de achtergrond ([link](#)). Ook in *Tijd en Taak* was aandacht voor het project. We bezochten verschillende plekken waar verantwoordelijkheid concreet vorm en inhoud gegeven wordt.

Voor leden werd een introductie op het project verzorgd op 14 mei 2019. Inhoud en werkwijze krijgen dit jaar een vervolg, de vorm van dat vervolg is nog even zoeken in verband met de uitbraak van het corona-virus. Het project wordt afgesloten met een essay, waarschijnlijk voor publicatie in *Socialisme en Democratie*, en een artikel in *Tijd en Taak*.

In 2019 is, als vervolg op het boekproject, ook geïnventariseerd of een biografie van Willem Banning haalbaar zou zijn. Mede omdat de steunstichting hiervoor middelen ter beschikking zou willen stellen zou dat haalbaar zijn, zij het dat ook in het bestuur gewaarschuwd is voor de omvang van het project. Omdat in het najaar van 2019 eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd met Erik Jurgens ten behoeve van een boek over de actualiteit van de religieuze ontwikkelingen van de jaren zestig, geschreven aan de hand van zijn levenswandel, is de biografie van Banning wat minder nadrukkelijk onder de aandacht geweest. In januari en februari zijn gesprekken gevoerd met Jurgens en in 2020 zal door Maarten van den Bos gewerkt worden aan een aantal hoofdstukken voor een te verschijnen boek. Dit wordt mede mogelijk gemaakt door een donatie van Jurgens aan de vereniging. Het vervolg van dit project wordt later dit jaar besproken. Een eerste publicatie over cq vanuit het project in het tijdschrift *VolZin* staat gepland voor juni van dit jaar.